

Krzysztof Brożek

Profesor Władysław Nasiłowski

Professor Władysław Nasiłowski

Władysław Wojciech Nasiłowski, pseudonim Spyttek, Adalbertus, lekarz, specjalista anatomii patologicznej i medycyny sądowej, profesor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Urodził się 8 IV 1925 roku w Sosnowcu. Rodzicami byli Antoni (1890-1978), lekarz pediatra, działacz społeczny, pochodzący z Podlasia, ze zubożałej szlachty i Maria z domu Grzeszak, nauczycielka pochodząca z Warszawy. Brat Wiesław (1920-1982) lekarz chirurg, profesor w Instytucie Hematologii w Warszawie był pionierem kombustjologii w Polsce, drugi brat Mieczysław (1922-1943) ofiara represji niemieckich, zmarł po zachorowaniu na tyfus plamisty.

Wykształcenie podstawowe i średnie uzyskał w Sosnowcu. W szkole podstawowej należał do harcerstwa, w gimnazjum do znanej Błękitnej Dwójki. Naukę w Gimnazjum im. S. Staszica, którą przerwał wybuch drugiej wojny światowej, kontynuował od 1941 do 1943 roku w zakonspirowanych kompletach. Ojciec prowadził pediatryczną praktykę

lekarską w Sosnowcu i był lekarzem w służbie zdrowia Obwodu Sosnowiec w Okręgu Śląskim Armii Krajowej (AK). Niemcy pozwolili na zatrudnienie syna Władysława, jako pomoc lekarską w gabinecie ojca. Prowadził kartotekę pacjentów, był tłumaczem, laborantem, wykonywał zabiegi pielęgniarские, organizował pomoc żywnościową dla polskich dzieci. Od marca 1943 roku związał się z grupą dywersyjną organizacji Wolność, Równość, Niepodległość (WRN), utworzoną w październiku 1939 roku. Został żołnierzem II Batalionu III Kompanii V Drużyny Gwardii Ludowej WRN w Obwodzie Sosnowiec z pseudonimem Spyttek. Na początku 1944 roku grupa dywersyjna została włączona do AK. Między innymi produkował benzynowe butelki przeciwczołgowe, wstrzykiwał środki wywołujące gorączkę, co dawało możliwość zwolnienia z pracy, podrabiał zaświadczenia pracy, prowadził szkolenia sanitarne, brał udział w zbrojnych akcjach dywersyjnych, uczestniczył w organizacji udanej ucieczki dwóch jeńców angielskich, którzy znaleźli okresowe schronienie w mieszkaniu ojca, za co w 1945 roku otrzymał podziękowanie od brytyjskich władz wojskowych. Pod koniec wojny ukrywał się. Po wojnie w październiku 1945 roku został przez komisję weryfikacyjną AK odznaczony Krzyżem Walecznych i Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami. Krzyż Armii Krajowej i Medal Wojska z datą 1 VII 1948 roku odebrał z Londynu dopiero w 1989 roku.

W 1945 roku, po kursie przygotowawczym, uzyskał świadectwo maturalne w Gimnazjum i Liceum im. S. Staszica w Sosnowcu. Medycynę studiował na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu w Poznaniu, gdzie 4 IV 1950 roku uzyskał dyplom lekarza. Podczas studiów był członkiem Koła Studentów Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego, które było stowarzyszeniem samopomocowym; był jednym z dwóch przewodniczących Komitetu Budowy Domów Akademickich. W 1949 roku decyzją komisji przydziału pracy w poznańskiej uczelni podjął pracę w Śląskiej Akademii Medycznej w Zabrze (ŚAM), od 2007 roku Śląski Uniwersytet Medyczny

w Katowicach (ŚUM), w Pracowni Anatomii Patologicznej usytuowanej w Szpitalu Miejskim nr 1 w Bytomiu. W przyszłości miał zamiar zostać specjalistą chorób wewnętrznych, i w tym celu odbył staż szpitalny. Pracownia Anatomii Patologicznej ŚAM była kierowana przez zastępcę prof. dr Annę Karlińską, która na wiosnę 1950 roku przeniosła się do Warszawy. Nowy kierownik dr hab. n. med. Witold Niepołomski przybył z Łodzi i od 12 XI 1950 roku kontynuował przekształcanie Pracowni w Bytomiu w Katedrę i Zakład Anatomii Patologicznej ŚAM w Zabrze, w której Nasifowski został asystentem. Dnia 28 III 1952 roku na podstawie dysertacji: „Nieswoiste zapalenie płuc z komórkami olbrzymimi”, której promotorem był doc. dr hab. W. Niepołomski otrzymał w ŚAM stopień doktora nauk medycznych. Praca została opublikowana w „Patologia Polska” 1954, t. 5, nr 3. Również w 1952 roku uzyskał pierwszy stopień specjalizacji z anatomopatologii. W 1953 roku powołany do WP, ale po dwutygodniowej służbie został zwolniony. Prawdopodobnie, powodem zwolnienia była okupacyjna przynależność do grupy dywersyjnej AK i deficyt specjalizacji, którą wykonywał.

Ryc. 1. Władysław Nasifowski ze swoim nauczycielem Tadeuszem Pragłowskim.
Źródło: T. Ginko, 15 lat Śląskiej Akademii Medycznej w karykaturze, Zabrze 1963, s. 45.

Fig. 1. Władysław Nasifowski with his mentor Tadeusz Pragłowski.
From: T. Ginko, 15 years of the Silesian Medical Academy in caricature, Zabrze 1963, p. 45.

Od 1 II 1953 roku przeszedł do pracy w organizującej się pod kierownictwem zast. prof. dra med. Tadeusza Pragłowskiego Katedry Medycyny Sądowej ŚAM w Zabrze, w której został adiunktem.

W 1954 roku uzyskał pierwszy stopień specjalizacji a w 1958 roku drugi stopień specjalizacji w zakresie medycyny sądowej. Na przełomie lat 1959-1960 przebywał w ramach stypendium naukowego na czteromiesięcznym stażu w Instytucie Medycyny Sądowej w Wiedniu. Był opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Katedrze. Kolokwium habilitacyjne Nasifowskiego na temat: „Badania nad współczynnikami rozmieszczenia i spalania alkoholu u ludzi” (Katowice 1965, wydawca Wojewódzki Społeczny Komitet Przeciwalkoholowy w Katowicach) odbyło się w ŚAM dnia 1 XII 1965 roku i zostało zatwierdzone 12 VII 1966 roku. W 1967 roku został mianowany docentem przy Katedrze. W 1971 roku przebywał na sześciotygodniowym stażu w Instytucie Medycyny Sądowej w Akwizgranie. Po przejściu doc. dra hab. Tadeusza Pragłowskiego na emeryturę, kierownictwo Katedry od 1 X 1974 roku przejął W. Nasifowski. Katedra i Zakład w Zabrze pracowały w trudnych warunkach lokalowych. Władze Akademii Medycznej w Warszawie zaproponowały Nasifowskiemu kierownictwo tamtejszego Zakładu Medycyny Sądowej. Wobec perspektywy poprawy warunków pracy, pozostał w ŚAM. W 1975 roku Zakład został przeniesiony do Państwowego Szpitala Klinicznego im. dra Andrzeja Mielęckiego w Katowicach, a 1981 roku przeprowadzony do nowo wybudowanego kompleksu zakładów teorii medycyny w Katowicach Ligocie. Uzyskano lokalizację i wyposażenie, które umożliwiły prowadzenie działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej na wysokim poziomie. Katedra była jednostką międzywydziałową dla Wydziału Lekarskiego w Katowicach i Wydziału Lekarskiego w Zabrze. Rada Wydziału Lekarskiego w Katowicach w 1974 roku wystąpiła z wnioskiem o nadanie tytułu profesora nadzwyczajnego, ale na realizację tego wniosku przez Radę Państwa Nasifowski czekał do 1977 roku. W 1991 roku powołano Nasifowskiego na stanowisko profesora zwyczajnego. W 1995 roku przeszedł na emeryturę.

Ryc. 2. Zespół pracowników Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Śląskiej Akademii Medycznej w 1995 roku. Autor: Wiktor Ostrzołek. Stoją od prawej: Władysław Nasiłowski, Halina Sybirska, Teresa Grabowska, Czesław Chowaniec, Jolanta Grzesik, Zuzanna Przykuta, Marianna Zawadzka, Krystian Rygol, Adam Korecki; siedzą od prawej w drugim rzędzie: Urszula Langier-Grajek, Eleonora Goleniewska, Danuta Kalinowska; siedzą od prawej w pierwszym rzędzie: Zofia Olszowy, Joanna Kulikowska, Ewa Raczek, Janina Uttecht, Kornelia Drożdżiak, Jadwiga Kabiesz, Stanisława Neniczka, Marek Legień, Jadwiga Pinczak, Jerzy Szczepański.

Fig. 2. Employees of the Chair and Department of Forensic Medicine, Silesian Medical Academy, 1995. Author: Wiktor Ostrzołek. Standing, from the right: Władysław Nasiłowski, Halina Sybirska, Teresa Grabowska, Czesław Chowaniec, Jolanta Grzesik, Zuzanna Przykuta, Marianna Zawadzka, Krystian Rygol, Adam Korecki; sitting, second row, from the right: Urszula Langier-Grajek, Eleonora Goleniewska, Danuta Kalinowska; sitting, first row, from the right: Zofia Olszowy, Joanna Kulikowska, Ewa Raczek, Janina Uttecht, Kornelia Drożdżiak, Jadwiga Kabiesz, Stanisława Neniczka, Marek Legień, Jadwiga Pinczak, Jerzy Szczepański.

W tym roku w Zakładzie zatrudnionych było 45 pracowników a w 1953 roku, kiedy Nasiłowski rozpoczął pracę był jednym z czterech pracowników. Nasiłowski, jako profesor emerytowany, nadal współpracuje z Katedrą i Zakładem Medycyny Sądowej i Toksykologii Sądowo-Lekarskiej ŚUM w Katowicach i służy swoim doświadczeniem. Od 1977 roku był specjalistą wojewódzkim ds. medycyny sądowej w województwie katowickim do 1990 roku

i województwie bielsko-bialskim do 1979 roku. W latach 1991-1994 był przewodniczącym Krajowego Zespołu Specjalistycznego ds. Medycyny Sądowej. Poza ŚAM pracował dodatkowo w latach 1953-1985 jako kierownik Poradni Przeciwoalkoholowej w Zabrze, którą zorganizował.

W samorządzie Akademii od lat sześćdziesiątych XX wieku związany był z Odwoławczą Komisją Dyscyplinarną dla Studentów, jako Zastępca Rze-

cznika Dyscyplinarnego, później jako Rzecznik Dyscyplinarny, a od lat osiemdziesiątych był członkiem: Senackiej Komisji ds. Rozwoju Akademii, przewodniczącym Komisji ds. Rozwoju Kadry Naukowo-Dydaktycznej przy Radzie Wydziału Lekarskiego w Katowicach, Komisji ds. Dokonywania Badań na Ludziach. Swoje uwagi związane z udziałem w komisjach bioetycznych ŚAM ujął w: „Czy wszystkie projekty prac naukowo-badawczych z dziedziny medycyny powinny być zgłaszane i kontrolowane przez komisje bioetyczne?”, w: *Etyka w naukach medycznych. XX-lecie działalności komisji bioetycznych Śląskiej Akademii Medycznej 1982-2002*, Katowice 2003. W 1980 roku był jednym z głównych organizatorów odnowy życia samorządowego w ŚAM, którą umożliwił ruch „Solidarności”. Na zebraniu połączonych czterech rad wydziałów ŚAM w dniu 23 X 1980 roku Nasiłowski był jednym z kilku profesorów, którzy przedstawili patologię w funkcjonowaniu Akademii. Podjęto uchwałę o odwołaniu Rektora i rozwiązaniu Senatu. W pierwszych demokratycznych władzach Akademii został wybrany Dziekanem Wydziału Lekarskiego w Katowicach. Funkcję tę pełnił od grudnia 1980 do kwietnia 1982 roku, kiedy złożył rezygnację w proteście wobec represji stanu wojennego. W styczniu 1983 roku podpisał petycję skierowaną do Sejmu PRL-u, w której wezwano do uwolnienia aresztowanych z przyczyn politycznych. Petycję podpisało 51 osób ze świata nauki i kultury w województwie katowickim, w tym dziewięciu ze ŚAM. Sygnatariusze byli szykanowani przez władze. Nasiłowski, jako opozycjonista, był szykanowany przez władze PRL-u i inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa. W wyborach w 1984 roku był kandydatem na Rektora ŚAM, przegrał jednym głosem. Od 1989 do 1995 roku był przedstawicielem Rady Wydziału Lekarskiego w Katowicach w Senacie ŚAM i przewodniczącym Komisji Statutowej, która opracowała nowy Statut Akademii, uchwalony w 1992 roku. Reprezentował ŚAM w Radzie Głównej Szkolnictwa Medycznego w latach 1981-1985 i w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego w latach 1989-1993. Miał udział w redakcji Ustawy o Szkolnictwie Wyższym. Refleksje na temat swojej drogi zawodowej przedstawił w: „Reglamentowana...droga zawodowa”, w: *Zarys rozwoju patomorfologii w regionie działalności Śląskiej Akademii Medycznej*. Pod red. D. Sabata we współpracy z E. Krzak, Katowice 1999.

Ryc. 3. Zebranie połączonych rad wydziałów Śląskiej Akademii Medycznej dnia 23 X 1980 roku widziane oczami Tadeusza Ginki. 1 – Władysław Nasiłowski. Źródło: Archiwum domowe Władysława Nasiłowskiego.

Fig. 3. Joined meeting of faculty councils, Silesian Medical Academy, held on October 23, 1980, as seen by Tadeusz Ginka. 1 – Władysław Nasiłowski. From: Private archives of Władysław Nasiłowski.

Ryc. 4. Demokratycznie wybrane władze Śląskiej Akademii Medycznej zmiotane falą stanu wojennego w karykaturze Tadeusza Ginki. 1 – Dziekan Wydziału Lekarskiego w Katowicach Władysław Nasiłowski. Źródło: Profesor Zbigniew Stanisław Herman. Współtwórca farmakologii klinicznej w Polsce, Katowice 2010.

Fig. 4. Democratically elected authorities of the Silesian Medical Academy swept by the martial law wave – a caricature by Tadeusz Ginka. 1 – Dean, Faculty of Medicine in Katowice Władysław Nasiłowski. From: Professor Zbigniew Stanisław Herman. Cofounder of clinical pharmacology in Poland, Katowice 2010.

Od 1950 roku w ŚAM prowadził zajęcia dydaktyczne z patomorfologii, od 1953 roku z medycyny sądowej. Przez 15 lat wykładał etykę lekarską. Jest egzaminatorem doktorantów z tego przedmiotu. Wykładał medycynę sądową na Wydziale Prawa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Brał udział w kształceniu podyplomowym lekarzy, prokuratorów i sędziów w zakresie medycyny sądowej i etyki lekarskiej. W latach 1980-1985 prowadził kilkakrotnie wykłady i seminaria w Instytucie Medycyny Sądowej w Tybindze. Był wykładowcą w Uniwersytecie Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Pod kierownictwem Nasiłowskiego kilkunastu lekarzy uzyskało specjalizację z medycyny sądowej. Był promotorem ośmiu rozpraw doktorskich oraz opiekunem dwóch habilitacji. Recenzował 25 dysertacji doktorskich i dziewięć habilitacyjnych, ośmiokrotnie oceniał całość dorobku naukowego do tytułu profesora, trzykrotnie recenzował wnioski o nadanie tytułu doktora honoris causa. Przewodniczył Zespołowi Szkolenia Pedagogicznego nowo przyjętych pracowników w ŚAM.

Opublikował około 140 artykułów naukowych, w tym część we współautorstwie w czasopiśmie polskich i zagranicznych oraz kilka podręczników i monografii z zakresu: medycyny sądowej, wypadkowej, komunikacyjnej, społecznej, toksykologii, alkoholologii, orzecznictwa, etyki lekarskiej i biografistyki; np.: Anwendung des elektrischen Thermometers zur Todeszeitbestimmung, „Kriminalistik und Forensische Wissenschaften” 1971, nr 4; Wpływ etanolu na transfer krwinek czerwonych i osocza, „Arch. Med. Sądowej i Kryminologii” 1972, t. 22, z. 1, wspólnie z G. Jonderko; Kształtowanie się krzywych alkoholu w okresie resorpcyjnym, Tamże, 1973, t. 23, nr 1; Analytische Untersuchungen über die Anwesenheit Arzneimitteln und COHb bei Kraftwagenführern, „Beiträge zur Gerichtlichen Medizin” 1983 Bd 41, wspólnie z: H. Sybirska, H. Koźlicka-Gajdzińska, Z. Olszowy; autor rozdziałów: „Zagadnienia związane z alkoholem w medycynie sądowej” i „Wypadkowość drogowa”, w: Medycyna sądowa pod red. B. Popielskiego i J. Kobieli, Warszawa 1972; Wypadkowość drogowa. Przyczyny biologiczne. Medycyna prawna. Rekonstrukcja, Warszawa 1975, wspólnie z: K. Jaegermann; Zarys sądowo-lekarskiej toksykologii alkoholu etylowego, Warszawa 1978, wspólnie z: A. Jakliński, J. Markiewicz; Medycyna sądowa.

Podręcznik dla studentów, Warszawa 1990, 1993, wyd. 2, wspólnie z: S. Raszeja, J. Markiewicz. Był redaktorem materiałów konferencyjnych: Opiniowanie nietrzeźwości po wypadkach drogowych, Katowice 1972, I Ogólnopolska Konferencja Naukowa; Wypadkowość drogowa, alkoholizm inne przyczyny biologiczne, Warszawa 1978, II Ogólnopolska Konferencja Naukowa w Katowicach. Zainicjował i redagował „Zeszyty Naukowe” Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Śląskiej Akademii Medycznej; w latach 1991-2001 ukazało się dziewięć zeszytów. W czasopiśmie ŚAM: „Annales Academiae Medicae Silesiensis” był zastępcą przewodniczącego Kolegium Redakcyjnego; członkiem Kolegium Redakcyjnego „Śląskiego Informatora Medycyny Praktycznej”. Był członkiem Kolegium Redakcyjnego „Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii”, sekretarzem redakcji. Recenzował pozycje z medycyny sądowej w Państwowym Zakładzie Wydawnictw Lekarskich. Badania naukowe Nasiłowskiego wniosły propozycje i nowe poglądy w diagnostyce oraz ocenie sądowo-lekarskiej na temat: urazów mózgowo-czaszkowych, toksykologii alkoholu, zatruc lekami, zwłaszcza u małych dzieci, zatruc przemysłowych, narkomanii, zasad opiniowania sądowo-lekarskiego, odpowiedzialności zawodowej lekarzy, nauczania etyki lekarskiej. W alkoholologii stał się uznanym autorytetem w kraju i zagranicą. Doświadczalnie opracował współczynniki przemiany alkoholu etylowego w organizmie, opracował wskaźniki biochemiczne nietrzeźwości, wyjaśnił podstawy biochemiczne niewydolności psychosomatycznej w ostrych i przewlekłych zatruciach etanolem. Między innymi wydał ekspertyzy dla celów beatyfikacyjnych i kościelnych związanych z ekshumacją zwłok księży: biskupa Stanisława Adamskiego, Katowice 1970; Jana Alojzego Ficka, Piekary Śląskie 1970; Franciszka Blachnickiego, Carlsberg 2000 i sióstr zakonnych: Teresy Kierocińskiej, Sosnowiec 1982; Laury Meozzi, Pogrzebień 1989; Heleny Hoffmann, Brzeziny 2000 oraz dla wymiaru sprawiedliwości i Instytutu Pamięci Narodowej dotyczących: górników Kopalni „Wujek” 1981-1982 i 1989; Stanisława Pyjasa, 1991; księży: Sylwestra Zycha, 1991; Tadeusza Zaleskiego, 1992; Jerzego Popiełuszki, 2002. Publikował także artykuły naukowo-popularne, m.in. w „Pro Medico” piśmie Śląskiej Izby Lekarskiej kilkanaście felietonów na temat etyki lekarskiej, pod pseudonimem

Adalbertus. W „Małej encyklopedii medycyny” Warszawa 1979, 1999, wyd. 10 jest autorem haseł dotyczących medycyny sądowej. Od 85 roku życia pisze pamiętnik: „Kartki z kalendarza”.

Nasiłowski uczestniczył w ruchu lekarskich towarzystw naukowych, samorządzie i związkach zawodowych oraz w innych stowarzyszeniach. W 1951 roku został członkiem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego (PTL). W latach 1964-1967 był przewodniczącym Koła PTL w Zabrze, a w latach 1968-1981 członkiem Zarządu Oddziału PTL w Katowicach. Uczestniczył w staraniach PTL-u o reaktywowanie izb lekarskich zlikwidowanych w 1951 roku przez władze PRL. Na Nadzwyczajnym Zjeździe Wojewódzkim PTL dnia 20 XII 1956 roku w Katowicach został wybrany do Tymczasowej Wojewódzkiej Rady Lekarskiej, która postulowała reaktywację Śląskiej Izby Lekarskiej, czego w warunkach realnego socjalizmu nie udało się zrealizować. W 1967 roku PTL ogłosiło „Zbiór zasad etyczno-deontologicznych polskiego lekarza”, w opracowaniu którego uczestniczył Nasiłowski. Zbiór obowiązywał lekarzy do 1991 roku, kiedy uchwalono „Kodeks etyki lekarskiej” z inicjatywy reaktywowanych w 1989 roku izb lekarskich, w redakcji którego również uczestniczył Nasiłowski. W 1958 roku należał do członków założycieli Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Anatomopatologów. Od 1955 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii (PTMSiK). Był w 1967 roku współzałożycielem Oddziału Śląskiego PTMSiK i jego przewodniczącym w latach 1983-1998, a w latach 1972-1990 członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa. Na zlecenie Towarzystwa opracował: „Stan medycyny sądowej w Polsce oraz jej perspektywy rozwojowe”, w: Stan medycyny polskiej w opinii polskich towarzystw lekarskich, Warszawa 1971, s. 286-292. W 1995 roku otrzymał członkostwo honorowe Towarzystwa. W 2010 roku na XV Zjeździe PTMSiK został wybrany członkiem Sądu Koleżeńskiego w Zarządzie Głównym. Członek: Międzynarodowego Komitetu ds. Alkoholu, Leków i Bezpieczeństwa Drogowego (od 1970 roku), członek korespondent Niemieckiego Towarzystwa Medycyny Sądowej (od 1979 roku), członek honorowy Czechosłowackiego Towarzystwa Medycyny Sądowej (od 1987 roku).

Był członkiem Komitetu Społecznych Aspektów Medycyny PAN i Komitetu Urazowości PAN oraz

Komisji Studiów nad Przyszłością Górnego Śląska PAN. Był współorganizatorem VII Ogólnopolskiego Zjazdu PTMSiK w 1984 roku w Katowicach i kilku ogólnopolskich konferencji medycyny sądowej w Katowicach w latach 1972, 1977, 1979, 1986, 1992. W 1991 roku zorganizował Ogólnopolską Sesję Naukową poświęconą pamięci Tadeusza Prażmowski (1903-1983). Podjął starania o pośmiertne nadanie tytułu profesora swemu nauczycielowi, któremu odmówiono tego tytułu w PRL-u z powodów politycznych. Jednak nie było możliwości prawnych na realizację tego wniosku. Nasiłowski reprezentował medycynę sądową na krajowych i międzynarodowych zjazdach, konferencjach i sympozjach przedstawiając dorobek swój i we współautorstwie w około 110 referatach m.in. w: Berlinie, Bratysławie, Dreźnie, Erlangen, Halle, Hamburgu, Kolonii, Lipsku, Magdeburgu, Ołomuńcu, Tybindze, Wiedniu. W reaktywowanej w 1989 roku Naczelnej Izbie Lekarskiej w Warszawie był w latach 1993-1997 przewodniczącym Naczelnego Sądu Lekarskiego a w Śląskiej Izbie Lekarskiej w Katowicach w latach 1989-1993 i 1997-2005 był przewodniczącym Okręgowego Sądu Lekarskiego. Pracy w Izbie dotyczą wspomnienia Nasiłowskiego: „Pierwsze sukcesy i porażki Okręgowej Izby Lekarskiej w Katowicach – refleksje po pięciu latach”, w: 70 lat samorządu lekarskiego na Śląsku, Katowice 2005, s. 209-215. W ruchu związkowym był w latach 1949-1980 wiceprzewodniczącym Rady Zakładowej Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia ŚAM a od września 1980 roku został członkiem NSZZ „Solidarność” ŚAM. W ramach „Solidarności” uczestniczył w pracach Komisji Koordynacyjnej Akademii Medycznych w negocjacjach z Ministerstwem Zdrowia w sprawie zmian strukturalnych akademii medycznych, przerwanych stanem wojennym XII 1981. Ponadto był od 1962 roku członkiem Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Społecznego Komitetu Przeciwdziałania, przewodniczącym Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich przy Państwowym Szpitalu Klinicznym nr 1 w Zabrze, od 1989 roku członkiem Zarządu Górnośląskiego Międzyuczelnianego Towarzystwa Akademickiego „Universitas”, od 1992 roku członkiem Societatis Scientiis Favendis Silesiae Superioris w Katowicach, od 1984 roku uczestniczył w Klubie Inteligencji Katolickiej w Katowicach, w latach 1995-1998 był członkiem Kapi-

tuły Nagrody „Lux ex Silesia” arcybiskupa metropolity katowickiego.

Ryc. 5. Karykatura Władysława Nasiłowskiego, autor dr Olgierd Kossowski.

Fig. 5. Caricature of Władysław Nasiłowski, authored by Dr. Olgierd Kossowski.

Uprawiał turystykę w Tatrach i Beskidach. Posiada stopień sternika morskiego i docierał jachtem na Wyspy Kanaryjskie, Maderę, Azory, Antyle, Jukatan. Prace amatorskiego fotografowania prezentował na wystawie twórczości artystycznej pracowników ŚAM z okazji 30-lecia uczelni w 1978 roku; eksponowano 21 fotografii z cykli: Dziecko, Krajobrazy. Odznaczony jest m.in.: Krzyżem Walecznych (1945), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1988), Krzyżem Armii Krajowej (1989), Medalem Edukacji Narodowej (1990), Meritus pro Medicis Naczelnej Rady Lekarskiej (2004), Wawrzynem Lekarskim (2011). Ożeniony w 1960 roku z Zofią Alicją z d. Leszczyńska; córka Maria. Pracownicy Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej ŚAM zorganizowali dwie ogólnopolskie konferencje poświęcone jubileuszom Profesora: w 1995 roku w Bielsku-Białej z okazji 70-lecia urodzin i w 2010 roku w Wiśle Jaworniku z okazji 85-lecia i 60-lecia pracy zawodowej.

PIŚMIENNICTWO

1. Bibliografia publikacji pracowników Śląskiej Akademii Medycznej za lata 1948-1973, 1974-1976, 1977 i następne do 2000, Katowice 1978-2001; pozycje od 1990 dostępne pod adresem: www.sum.edu.pl

2. Brożek K.: Polscy lekarze na Górnym Śląsku i Śląsku Cieszyńskim od końca XIX do połowy XX wieku, Katowice 2009: 10, 268 (dot. Antoniego Nasiłowskiego), 284 (dot. T. Pragłowskiego).

3. 40-lecie Śląskiej Akademii Medycznej w służbie człowieka i postępu medycyny, Katowice 1988: 54, fot.: 121 fotografia artystyczna prof. W. Nasiłowskiego Skatły Bretanii.

4. XX lecie Śląskiej Akademii Medycznej im. L. Waryńskiego. Informator 1968/69, Katowice 1969: 28, 31, 42, 72, 73, 177, 243.

5. Dziesięciolecie Śląskiej Akademii Medycznej im. L. Waryńskiego, Zabrze 1958: 72, 73, 150, 152.

6. Jubileuszowy katalog rozpraw doktorskich i habilitacyjnych wykonanych w Śląskiej Akademii

Medycznej, Katowice 1998, 1: 29, 2 Habilitacje: 17.

7. Kronika izb lekarskich w Polsce w latach 1945-2005, Warszawa 2005: 441, 454, 455.

8. Kronika Uniwersytetu Poznańskiego za lata akademickie 1945-1954/55, Poznań 1958: 867.

9. Kto jest kim w Polsce, Warszawa 2001: 643.

10. Kto jest kim w polskiej medycynie. Informator biograficzny, Warszawa 1987: 463.

11. Kto jest kim w województwie katowickim '98, Katowice 1998: 311.

12. Łojan K.: Nie tylko Medycyna. Działania Służby Bezpieczeństwa wobec Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach w latach osiemdziesiątych, w: Myśl na uwięzi. Kontrola operacyjna środowisk akademickich województwa katowickiego przez Służbę Bezpieczeństwa w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku. Studia i szkice, Katowice 2010: 325, 327, 328.

13. XV lecie Śląskiej Akademii Medycznej im. L. Waryńskiego. Informator 1963/64, Zabrze 1963: 7, 24, 69, 224.

14. Polski almanach medyczny na rok 1956, Warszawa 1957: 232.
15. Problematyka medycyny pracy i urazowości w badaniach Śląskiej Akademii Medycznej 1948-1972, Katowice 1973: pozycje bibliograficzne 98, 99, 284, 286, 661-674, 723, 765-768, 935.
16. Profesor Władysław Wojciech Nasiłowski (w 70 rocznicę urodzin) Arch. Med. Sąd. Kryminol. 1995, 45, 3-4: 227-235; fot., bibliografia prac, 116 pozycji
17. Przetom „Solidarnościowy” w Śląskiej Akademii Medycznej, w: T. Ginko: Wspomnienia 1939-1946, Kraków 2010: 202, 205, 207.
18. 70 lat samorządu lekarskiego na Śląsku, Katowice 2005: 65, 77, 81, 109 fot., 151, 153, 159, 181, 186, 197, 203, 209, 223, 273, 281, 290, 297, 308.
19. Słownik biograficzny polskich nauk medycznych XX wieku, Warszawa 1995, I, 3: 83-65 (dot. Wiesława Nasiłowskiego).
20. Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. Edycja na jubileusz 50-lecia Śląskiej Akademii Medycznej 1948-1998, Katowice 1995, 2: 177-179 fot., 1997; 3: 379-382, 654, 658, 2007; 6 Śląski Uniwersytet Medyczny w 60-lecie Śląskiej Akademii Medycznej: 83, 110, 147, 152.
21. Spis fachowych pracowników służby zdrowia, Warszawa 1964: 240.
22. Starczewski M.: Ruch oporu na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1939-1945, Katowice 1988: 261.
23. Śląska Akademia Medyczna im. L. Waryńskiego 1948-1973, Katowice 1973: 154-156, 225, 231, 232, 254.
24. Traunfellner Z.: Dzieje polskiej myśli sądowo-lekarskiej, „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” seria II 1991, 3: 109.
25. 30-lecie Śląskiej Akademii Medycznej. Wystawa amatorskiej twórczości artystycznej 25.09.-7.10.1978 (Katalog), Katowice 1978.
26. Walter-Janke Z.: W Armii Krajowej na Śląsku, Katowice 1986: 163
27. Współcześni uczeni polscy. Słownik biograficzny, Warszawa 2000, 3: 273, fot.
28. Złota księga polskiej medycyny, Gliwice 2002: 229-230.
29. Nasiłowski W.: Kartki z kalendarza. Wspomnienia (Fragment dotyczący lat 1939-1945), maszynopis w archiwum K. Brożka.
30. Informacje Władysława Nasiłowskiego z 2011 roku.